

ตมผุด

พระอาจารย์สงบ มนุสสนโต

เทศน์พระ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรม ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กังวานมา ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา สำคัญเพราะเป็นวันมาฆบูชา พระสงฆ์ ๑,๒๕๐ องค์เป็นพระอรหันต์ นี่คือผลงานขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นการยืนยันว่ามรรคผลนิพพานมีอยู่

สาวก สาวกะ ผู้ได้ยินได้ฟัง มีอำนาจวาสนาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติถึงที่สุดแห่งทุกขได้ เป็นสัจจะเป็นความจริง ใครจะมีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหนมันจะมีศรัทธามั่นคงในพระพุทธศาสนา ศรัทธา อจลศรัทธา

กึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านมาฝึกหัดปฏิบัติ ประกาศธรรม ประกาศสัจธรรมในพระพุทธศาสนา ประกาศธรรมๆ ใจ ฟังธรรมๆ ธรรมะ จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่งใจ ดวงนั้นนะถ้ามีสัจจะเป็นความจริงแล้วมันไม่มีลังเลสงสัย มันไม่มีเออๆ อ่าๆ

มันออกมาจริงๆ มันจริงตามความเป็นจริงอันนั้น

ความจริงอันนั้นมันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร

ความจริงนั้นมันเกิดขึ้นมาจากตบะธรรม เกิดมาจากการวิธีฝึกหัดปฏิบัติ เกิดมาจากข้อเท็จจริงในหัวใจดวงนั้น ถ้าหัวใจดวงนั้นไม่มีข้อเท็จจริงอันนั้น มันจะเกิดความจริงขึ้นมาได้อย่างไร

ถ้าเป็นความจำๆ ความจำโลกนี้มีตลอด ก็มีอยู่แล้ว เป็นตำนาน เป็นตำนานๆ ตำนานว่า
เข้าใจว่าเป็นตำนาน แล้วตำนาน มุขปาฐะ

ชาวเขานะ เวลาเขาถ่ายทอดประวัติศาสตร์ของเขาด้วยเนื้อเพลง มุขปาฐะ เป็นพันๆ ปี
มันยังมาได้ ไอ้ของเราละ สิ่งที่ยินได้ฟังมา ได้ยินได้ฟังมาแล้วเป็นความจริงใหม่

ถ้าเป็นความจริงๆ ไง ถ้าความจริง ความจริงเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจของ
ตน

มีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนาไป เราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นความจริง
ในหัวใจของตน ถ้าเป็นความจริงในหัวใจของตนนะ ปัจจัยตั้ง สันติภูมิโก

เวลาทางวิชาการนะ มันยิ่งใหญ่ อะ ตตา หิ อตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนสำคัญ
มากนะ

พระกรรมฐานทำสมาธิเป็นเขาก็รู้แล้ว พระกรรมฐาน ครูบาอาจารย์ ข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา
เป็นเครื่องอยู่ของใจ ถ้าใจมีเครื่องอยู่แล้ว มันอยู่สุขอยู่สบายของมันนะ แล้วถ้ามันมีของมัน ตน
เป็นที่พึ่งแห่งตน

ไอ้โฮ! มันยิ่งใหญ่ มันเป็นความมหัศจรรย์ ทำการวิจัย ๓ ชาติ ๔ ชาติอยู่นั่นนะ ไม่มีวันจบ

กรรมฐาน หายใจเข้านี้ก็พุท หายใจออกนี้ก็โธ ทำความสงบของใจเข้ามาเท่านั้นแหละ
ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ถ้าตนมันยังพึ่งตนเองไม่ได้แล้วมันจะพึ่งสิ่งใด

มันก็พึ่งบุญและบาปนี่ไง

สิ่งที่เป็นอยู่นี้ เป็นอยู่นี้เพราะว่าเรามีบุญอำนาจวาสนา เราถึงได้มาเกิดเป็นคนไง แล้วถ้า
เกิดตกรอกเวจีไหม้แล้วไหม้แล้ว เผแล้วเผลแล้ว ทุกข์แล้วทุกข์แล้ว แต่ไม่ตาย ไม่ตายหรือ
ไฟบรรลัยกัลป์มันเผลอยู่อย่างนั้นนะ ไฉนนี้มาเกิดเป็นมนุษย์ไฉน ๑๐๐ ปี กิเลสก็เผลอยู่อย่างนี้ เผล
ให้มันร้อนๆ อยู่อย่างนี้

ถ้ามีอำนาจวาสนาขึ้นมา เห็นไหม สิ่งที่ว่าผลของวิภวัญๆ การเกิดเป็นมนุษย์ เราเกิดจาก
พ่อจากแม่ เราก็มีอำนาจวาสนา ถ้าพ่อแม่ พ่อแม่เป็นมิจฉาทิฏฐินะ ไม่สนใจเรื่องอย่างนี้เลย

แล้วไม่ให้มาทำเรื่องอย่างนี้ด้วย ถ้าเป็นทางโลกต้องขยันหมั่นเพียร ต้องทำสิ่งใดแล้วประสบความสำเร็จในชีวิต นั่นถึงจะเป็นยอดมนุษย์ไง ถ้ามนุษย์มาบวชเป็นพระ เป็นผู้ท้อแท้ เป็นบุคลากรที่เสื่อมสภาพ ไม่จริงไม่จังใจ

แต่ถ้าคนมีอำนาจวาสนานะ ยิ่งครูบาอาจารย์ของเราจะ ยิ่งจะเก่งกล้าสามารถแค่ไหน นะ ถ้ายังไม่ภาวนาอย่าเพิ่งคุย

ไอ้ของเราจะ ภาวนาสัปดาห์ละกี่วัน นิ่ง นิ่งแช่ นิ่งเอาความพอใจของตน แล้วนั่งไปตามกิเลสมันบงการ ไร้สาระ ยังไม่ได้ภาวนาอย่าเพิ่งคุย เวลากิเลสมันปลิ้นปล้อน มันหลอกมันลวง มันล่อไปตายเลย มันเอาชีวิตมึงไปสิ้นสุดสุดเลย เพราะอะไร เพราะอยู่ในอำนาจกูดีกว่าปล่อยให้มึงเห็นธรรม มันเอามึงไว้ในอำนาจ มันไม่มีทางออกหรอก

แต่เพราะมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะมีครูบาอาจารย์ของเราไง เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาเข้าเผชิญหน้ากับกิเลส เวลาจะพิจารณาของมัน มันมหัศจรรย์ขนาดไหน

แล้วมหัศจรรย์ขนาดไหน ทำไมมีสติ มหาสติละ ทำไมมีปัญญา มหาปัญญาละ

เออ! ปัญญาๆ ปัญญาของกูก็ปัญญาอย่างนี้ ก็ปัญญาแบบโลกๆ นี่ปัญญา

แต่ถ้าเป็นภาวนามยปัญญานะ มันมีปัญญา มหาปัญญา ปัญญาอัตโนมัติ ปัญญา มหัศจรรย์ ไอ้โฮ! บุคคล ๔ คู่ บุคคล ๔ คู่ ความมหัศจรรย์มันแตกต่างกันไป ถ้ามันแตกต่างกันไป ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา มันจะเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาเพื่อเป็นปัจจัยตั้ง สนธิปฏิภาณ ถ้ามันรู้จริง เห็นจริงของมันขึ้นมา มันจะเป็นความมหัศจรรย์ของมันไง

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ถ้าวันสำคัญพระพุทธศาสนา เพราะมันเป็นผลไง มันเป็นวิบาก เกิดจากการกระทำ เกิดจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเคี้ยวกรำมา

ฝึกหัดปฏิบัติมา ย้ำคิดย้ำทำ มันเป็นอย่างไรมันซื่อเท็จจริงเป็นอย่างไรมันจริงหรือมันเท็จ ถ้ามันเท็จ ทำไมไม่ตรวจสอบ

ถ้ามันตรวจสอบขึ้นมา เห็นไหม ถ้ามีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา มันก็มีความ
พอใจของมัน มีการกระทำของมันที่ดีงาม นี่มีศรัทธาความเชื่อใจ

เวลาน้ำ ศรัทธา น้ำหลาก เวลาน้ำลด ตอมันผุด น้ำหลาก ไอ้โฮ! มหัศจรรย์ เวลาน้ำลด
ไปไหนไม่ได้

เวลามาทางเรือ มันคาอยู่นั่นนะ เรือมันเกยตื้น มันไปไม่รอดหรอก แล้วถ้ามันตอผุด ถ้า
ไปไม่เป็น มันก็ทิ่มทะลุเรือนั่นนะ

เวลาหินโสโครก เวลาที่ปัดน้ำเรือเขาต้องรู้เส้นทางน้ำ เส้นทางเดินเรือ ถ้าไม่อย่างนั้นมัน
ไปชนหินโสโครก แล้วเวลามันเดินเรือ เวลาพาย พายุมันกระหน่ำเข้ามา มันบังคับบัญชาอะไร
ไม่ได้ทั้งสิ้น

ศรัทธาของคน ก็เลศค้นหาความทะยานอยากมันโหมกระหน่ำเข้ามา มันทรงตัวได้
อย่างไร แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมามันเอาผลงานอะไรของมันขึ้นมา

ถ้าเป็นทางโลกๆ ผู้ชำนาญการทำงาน ๑๐ ปี ๒๐ ปี ผู้ชำนาญการ ๑๐๐ ปีด้วย
ชำนาญการ ชำนาญการอะไร

ถ้าเป็นจริง ขิปปาภิญญา ผู้ปฏิบัติง่ายรู้ง่าย ปฏิบัติง่ายรู้ยาก ปฏิบัติยาก ยากๆ ยาก
แสนยากแต่รู้ง่าย ปฏิบัติยากแสนยากู้ยาก นี่มันอยู่ที่จิตนิสัย ไม่ใช่อยู่ที่สติจิตไว้ จดไว้เลยนะ
๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปี ภาวนามา ๑๐๐ พรรษา นั่นนะ ๑๐๐ พรรษา ยังเข้าใจธรรมะหรือเปล่า มันอยู่ที่
ที่อำนาจวาสนาของใคร

ไอ้มันทางโลกหรอก ทำมาก็ชั่วโง่ ก้าวย่างก้าวมาก็ก้าว

ครูบาอาจารย์เรานะ เดินรอบโลก ๔-๕ รอบ เดินจงกรมเดินทั้งวันทั้งคืน เดินตลอดเวลา
ไม่เห็นมีเอาสติอะไรมาอวดใคร ถ้าเอามาอวดนะ เดินรอบโลก ๕ รอบ เดินไปเดินมานี่

แล้วทางโลกมันยังต่ำต้อยใจ “เดินหาเศษตังค์หรือ เดินหาอะไร”

ก็เหยียดหยามโดยกิเลสอย่างพวกมึงไง มันทำแล้วมันถึงไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันไง

ถ้าเป็นขึ้นเป็นอัน เดินจงกรมบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงปู่ขาว มันเป็นประวัติศาสตร์ หลวงปู่ขาวเป็นพระอรหันต์ มีเส้นทางจงกรม ๓ เส้น เดินทั้งวัน บูชาพระพุทธรูป บูชาพระธรรม บูชาพระสงฆ์ วิหารธรรม มีความสุขอยู่ในการเดินจงกรม มีความสุขกับนั่งสมาธิภาวนา โดยพระอรหันต์นะ ไม่ได้ฆ่ากิเลสเลย เพราะกิเลสมันตายหมดแล้ว กิเลสไม่มากวนใจ สุขสบาย อยู่โดยวิหารธรรม

ไอ้ของเรากิเลสเต็มหัวใจ กิเลสเต็มหัวอก เวลาจะฝึกหัดประพฤติปฏิบัติมันต้องเป็นอิสรภาพ ต้องเป็นการเป็นสัมมาสมาธิ เป็นอิสรภาพที่ได้ฝึกหัดปฏิบัติธรรม

ปฏิบัติโดยกิเลส “สมถกรรมฐานไม่มีประโยชน์ แก้กิเลสไม่ได้”

มึงภาวนาไป ภาวนาจนตาย ตายแล้วเกิดใหม่มาภาวนาต่อ เป็นไปไม่ได้ เพราะอะไร

มรรค ๘ สมาธิชอบ สมาธิชอบ สติชอบ ปัญญาชอบ ความชอบธรรมอันนั้น ถ้ามันไม่ชอบธรรมมันจะไปไหน มันก็บูชากิเลสไป บูชากิเลสมันก็บูชาอยู่นั่นไง

นี่ไง เวลาต่อมันผูกใจ มันทิ่มเอาเรือ เรือแตกเลย ถ้าเป็นน้ำลัด มันก็เกิดโคลนตม แล้วเกิดโคลนตมขึ้นมา มันก็เกิดเกยตื้น เวลาวาฬทั้งฝูงเลยนะ มันหลงทิศ แล้ว ๑๐๐ ตัวนะ เกยตื้นตายหมด ไอ้ปฏิบัติเกยตื้นไง

วันสำคัญพระพุทธศาสนา เรามีสติมีปัญญาระลึกได้ แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาจะมากจะน้อยไม่สำคัญ สำคัญว่าชัดเจนไหม สำคัญว่านี่คืออะไร ที่เป็นอยู่นี้

ถ้าเป็นสมาธิ สมาธิเป็นอย่างนี้หรือ สมาธิในตำราเป็นอย่างไร แล้วสมาธิของเราเป็นอย่างไร แล้วสมาธิหลวงปู่มันเป็นอย่างไร แล้วสมาธิของครูบาอาจารย์ที่เป็นสัมมาทิฐิถูกต้องชอบธรรมเป็นอย่างไร

อภิรกรรมมันบอกเลย “ไอ้สมณะๆ มันแก้กิเลสไม่ได้ แก้กิเลสไม่ได้”

แล้ววิธีการแก้กิเลสได้ทำอย่างไรละ ก็รู้ตัวทั่วพร้อมอยู่อย่างนั้นใช่ไหม ไอ้นั้นปัญญาของใคร สัญญาทั้งนั้น จำมาทั้งนั้น ความจำๆ มันจะเป็นความจริงขึ้นมาได้อย่างไร

มันเป็นความจริงขึ้นมาได้ ดุสิ ดูท่าความสงบของใจสิ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อับปนาสมาธิ สมาธิระดับไหน

สมาธิจึ่มๆ นั้นนะ ขณิกสมาธิ อุปจาระมันสงบแล้วมันจะออกอาการ มันจะรับรู้ของมันนั้นนะ มันจะรู้เห็นของมัน อับปนา ใ้อโฮ! สงบสุข อับปนาแก้กิเลสไม่ได้

อับปนาสมาธิ รวมใหญ่ รวมใหญ่ สักแต่ว่าปรากฏ สักแต่ว่าปรากฏจะไปแก้ไขอะไร แก้ไขอะไรไม่ได้ แต่มีกำลัง มีความปกติสุข คลายตัวออกมาเป็นอุปจาระ

อุปจาระ เห็นใหม่ เพราะมีสมาธิกับสิ่งที่รู้ ถ้ามีสมาธิกับสิ่งที่รู้ สิ่งที่เกิดจากจิต สิ่งที่เป็นกิเลส ถ้ามันจะรู้ของมัน รู้อย่างไร

ถ้ามันรู้ของมัน ถ้ารู้ตามความเป็นจริงขึ้นมา ถ้ามันฝึกหัดๆ ถ้ามันฝึกหัดใช้ปัญญาเป็นฝึกหัดใช้ปัญญาได้ มันจะรู้เลยปัญญาเป็นอย่างไร แล้วมันจะสังเวช แล้วไม่ต้องไปรู้ไปโต้ไปแย้งกับใครทั้งสิ้น

ปริยัติ ปฏิบัติ โลกียะ โลกุตตระ ไม่ต้องไปโต้แย้งกับใครทั้งสิ้น เรารู้หมดละ ถ้าไม่รู้ เราจะรู้ได้อย่างไรว่าจะอะไรผิดอะไรถูก

ใ้อที่ผิดๆ แล้วว่าถูกนั้นแหละ นั้นนะมารทั้งนั้นนะ เวลามันถูกขึ้นมา ใ้อโฮ!

ฉะนั้นถึงว่า ถ้ายังไม่ได้ภาวนาไป

ถ้าเป็นสังคมทางโลก ถ้าเขาทำสิ่งใดมีประสบความสำเร็จทางโลกมันจะยิ่งใหญ่ ใ้อพวกนี้ตัดช่องน้อยแต่พอตัว ออกบวชออกประพฤติปฏิบัติ ใ้อพวกนี้ใ้อคนไม่มีค่า

ใครๆ ก็อยากจะสิ้นทุกข์นะ เวลาศึกษาค้นคว้าขึ้นมา ทุกคนศึกษาค้นคว้าได้ทางวิชาการ แล้วอย่างน้อยกิเลสมันก็กัดกินหัวใจอยู่ตลอดเวลา แล้วสิ่งที่มันสิ้นทุกข์มันเป็นอย่างไรวะ ใ้อวิมุตติสุขๆ มันเป็นอย่างไรวะ ใ้อสุขอย่างนั้นกูอยากจะรู้จริงๆ อยากจะเป็นให้ได้ แล้วพยายามเป็น ตอนนี้อาแล้ว แต่งเรื่อง สร้างเรื่อง สร้างวิกรกรรม สร้างการกระทำ มันก็แตกแขนงไปร้อยแปดพันเก้า

เวลาฝึกหัดประพฤติปฏิบัตินะ หลวงปู่มั่นท่านก็ออกค้นคว้าของท่านเต็มที่ของท่าน แต่ เวลาท่านถึงที่สุดแห่งทุกข์แล้ว นิกายมันก็แค่ชื่อ ไก่มันยังมีชื่อเลย นิกาย ธรรมยุต มหานิกาย มัน ก็แค่ชื่อ ถ้าคนทำความเป็นจริงเข้าสู่มรรคสู่ผล มันก็เข้าสู่มรรคสู่ผลได้เหมือนกัน มันก็แค่ชื่อ

แต่ก่อนแค่ชื่อ ไปบิณฑบาตที่ไหนก็ไม่ได้นะ อูบลข เข้าไม่ได้เลย หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หนีจากอูบลข มาเพราะอะไร ออกมาทางสกลข ออกมาหนองคาย ใครได้มา มีเหตุการณ์อะไร นี่ เวลาประพฤติปฏิบัติเจียนตาย แต่เวลาถึงที่สุดแล้วนะ มันก็แค่ชื่อ มันก็แค่ชื่อ

แต่แค่ชื่อ ต่อเมื่อสังคมยอมรับ แต่เมื่อมันเป็นสัจจะความจริง แล้วมันก็แค่ชื่อ เพราะอะไร เพราะหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นวิมุตติสุข มันสุขเหนือโลก เหนือวิญญูะ เหนือสงสาร แล้วเป็น ความสุขที่แท้จริงที่ใครก็มาแย่งชิงอะไรไม่ได้ ใครมาจะมากาะแคะวอแวน มันเป็นไปไม่ได้ มันคน ละหัวใจ มันคนละความรู้สึก มันเข้ากันไม่ได้ ตามอย่างไรก็ไม่เจอ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ เวลาลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ้นกิเลสใจ แล้วสิ้นชีวิตไป มารมันค้นคว้าค้นหาใหญ่เลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “มาร มาร มารไม่ต้องหาหรอก ไม่เจอ หาอย่างไรก็ไม่ เจอ ไม่มีหรอก”

เพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคนยืนยันว่านี่เป็นพระอรหันต์ แล้วสิ้นชีวิตไป แล้วมารมันยังตามหาอยู่ ไล่ล่าอยู่ ไล่ล่าไปเถอะ ไล่ล่าให้เต็มทีก็ไม่เจอ

เห็นไหม พุดถึงถ้าหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติถึงที่สุดแห่งทุกข์ไป มันก็ แค่ชื่อ เวลามันสิ้นทุกข์มันก็แค่ชื่อ แต่เวลาก่อนที่มันจะแค่ชื่อ เราต้องฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ

เวลาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ ถ้าล้าหน้าเขาไป เขาก็ไม่ชอบชี้หน้า ถ้าทำสิ่งใดที่เหลวไหล เขาก็เหยียดหยาม ทำอย่างใดที่ให้มันเป็นข้อเท็จจริง เขาก็ไม่เชื่อ ไม่มีใครเชื่อหรอก ใต้นั้นมันแค่ มารยาท มันแค่กิริยา ใครเชื่อใคร ใครลงใคร ใจเรายังลงใจเราเองไม่ได้ ใครจะลง ความเป็นจริง ในใจไม่เกิด อะไรมันจะเกิด

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ให้มันจริงให้มันจริงจังขึ้นมา

เวลาต่อมันผูก มันทิ่มมันตำนะ แต่ถ้าเราเป็นความจริงขึ้นมา มันผูกขึ้นมา จับ คึกษา
 คั่นคว่ำก็ศึกษาคั่นคว่ำกิเลสของตน ถ้าเห็นกิเลสของตนเมื่อไหร่ วันนั้นมันจะเห็นคุณค่า

เห็นคุณค่าตรงไหน

เห็นคุณค่าที่ทุ่มเทมาขนาดนี้ ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติมาขนาดนี้ มันพาอึลุ่มอึลุ่มแยกออก
 นอกสู่นอกทาง แล้วพาออกนอกสู่นอกทางนั้นมันคืออะไรละ

นี่ไง วันเวลามันกลืนกินสัตว์ไปทั้งนั้น เวลาและสายน้ำล่องไปแล้วกลับคืนมาไม่ได้ เวลา
 ที่มันผ่านไป ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปี ครูบาอาจารย์ของเราท่านตั้งสัจจะเลย ต้องประพฤติปฏิบัติ
 ขึ้นมาให้เป็นจริงเป็นจังขึ้นมาให้ได้

ถ้าไม่เป็นจริงเป็นจังขึ้นมา หัวใจดวงนี้ไว้ใจมันได้ไหม พຼຸ່ງนี้ก็คิดอย่างหนึ่งนะ วันนี้มัน
 คิดร้อยแปดพันเก้า พຼຸ່ງนี้มันไปอีกแล้ว

ตอนนี้ แหม! นักรบ ยอดเยี่ยม เวลามันเสื่อมนะ แล้วมัน สพุเพ ทุมมา อนตฺตา สิ่งใดเจริญ
 แล้วเสื่อมหมด เว้นไว้แต่อกุปปธรรม นิโรธ ขณะดับทุกข์แล้วจบ นั้นนะอกุปปธรรม นั้นไง อกุปป
 ธรรมคือไม่เจริญและไม่เสื่อม คงที่ตายตัวของมันโดยสัจธรรมอันนั้น แล้วสัจธรรมอันนั้นโดย
 นามธรรม

คูสิ มีแร่ธาตุ มีสิ่งใดบ้างที่คงที่ตายตัวในโลกนี้มีไหม ไม่มีอะไรเลยแม้แต่การเวียนว่าย
 ตายเกิดในวัฏฏะ แม้แต่เทวดา อินทร์ พรหมยังต้องเกิดต้องตาย มันมีอะไรคงที่บ้าง ในวัฏฏะนี้มี
 อะไรคงที่ มีอะไรแน่นอน มีอะไร

แต่ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาละ อกุปปธรรมนี่ไง พ้นจาก สพุเพ ทุมมา อนตฺตา นอกนั้น
 ไม่มีอะไรคงที่หรอก แล้วเจริญแล้วเสื่อมตลอดเวลา

แล้วมันจะอยู่ได้ อยู่ได้ด้วยสติปัญญา ด้วยความเพียรของตน ด้วยการวินิจฉัย ด้วยการ
 วินิจฉัยว่าอะไรผิดอะไรถูก ด้วยการวินิจฉัยว่ามากเกินไปหรือน้อยเกินไป ด้วยการวินิจฉัยว่า
 อะไรเป็นทางสายกลาง แล้วเวลาถ้ามันสมุจเฉทปหาน เวลาขณะที่มันเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นจาก
 อะไร

มรรคสามัคคี

มรรค มรรคมันสามัคคีกันได้อย่างไร มรรค มรรคมันสมุจเฉทปหานตรงไหน อะไรที่มันสมุจเฉท อะไรที่มันจะปหาน แล้วมันปหานอะไร มันต้องปหานอะไร อะไรให้มันปหาน

ก็มันปหานสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีสัปปตปราคมาสไป ปหานหลานของมารณะนะ ไปนี่เป็นลูกของมันนะ แล้วพ่อแม่มัน กองทัพความโลภ ความโกรธ ความหลงนั้นนะ แล้วไปเจ้าวิภูจักรนั้นนะ นั้นนะพอมันเลย นั้นนะพญามารเลย

แล้วรู้เห็นอย่างไร แล้วไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาให้มันสำคัญ ถ้ามันสำคัญที่หัวใจของเรา

เราบวชมานะ มันก็มีบุญอยู่ ไปเจอหมู่คณะที่ดิงงามไป วันพระวันโกนเนสัชชิก ธรรมดาก็ประพฤติปฏิบัติอยู่แล้ว ยิ่งวันพระวันโกนใส่กันเต็มที แล้วเรื่องโลกไม่เกี่ยว อยู่ด้วยกัน ไม่สนใจเข้าทางจงกรม บุกเข้าไปเต็มที ภาวนาอย่างเดียว ภาวนาอย่างเดียวเพราะอะไร เพราะหมู่คณะที่ดีไป

ถ้าหมู่คณะที่ไม่ดีนะ คนหนึ่งอ่อนแอนะ คนหนึ่งชักนำให้ดีนะ มันทำให้วงแตกไป มันทิ้งไป องค์เดียว นอแรด

เอาให้จริงให้จัง ให้จริงให้จังของเรา มันจะทุกข์เจียนตายขนาดไหน แล้วจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เอ็งไม่เคยเกิดทุกข์ ชี้ทุกข์ชี้ยากหรือ เอ็งไม่เกิดที่ว่าประณีตดิงงาม ไม่เคยเกิดหรือ มันไม่ตันไม่มีปลายนะ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ทุกดวงใจมีบุญมีบาปมาด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

แล้วเวลากึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง เราได้มาเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ถึงจะไม่เห็นหลวงปู่มัน แต่ร่องรอยก็มีอยู่ ร่องรอยลูกศิษย์ลูกหาของท่าน ครูบาอาจารย์ที่ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ รุ่นลูกศิษย์ของหลวงปู่มันมี แล้วลูกศิษย์หลวงปู่มันเยอะแยะ แต่ที่มีที่ดิงงามมันเข้ากับเราได้ไหม ธาตุของเรานี้ ธาตุของเราเข้าไม่ได้อีก

ชอบสำมะเลเทเมา ชอบ ลูกศิษย์หลงป้อนพาระหกระเหินไป เป็นคนละครณะชอบ
ลูกศิษย์หลงป้อนพาเข้าป่าเข้าเขาไม่มีใครเอา ครูบาอาจารย์พาให้ฝึกหัดปฏิบัติไม่ชอบ

ภาษาเรานะ ทางวิชาการ ครูบาอาจารย์พาให้ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ สิ่งที่ดีงามทั้งนั้น

ครูบาอาจารย์พาออกไปหามวลชนอย่างนี้ เพื่อจะทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ชอบ แต่
เวลาเข้าห้องแล็บเพื่อจะทดสอบทางวิชาการ ไม่เอา มันก็วัดค่าของบุญบาปของคนใจ

ถ้าคนมันมีบุญมีกุศลนะ ปัจจัยตั้ง สนุทธิฎฐิโก อตฺตฺตา หิ อตฺตฺโน นาโถ ใครมันจะช่วยเหลือ
อะไรเราได้อะ เวลาทุกข์ ทุกข์เจียนตาย ได้ก็แค่ปลอบ เวลาเราทุกข์ เราก็ทุกข์ของเรา เวลาเราแก้ไข
ทุกข์ เราก็แก้ไขของเรา ถ้ามันแก้ไขไม่ได้ ช่างหน้าหนักกว่านี้ ช่างหน้ามาอีก

สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตฺตา เกิดดับๆ อยู่อย่างนั้นนะ เดียวก็ไปเดี๋ยวก็มาอยู่อย่างนั้นนะ แล้ว
สิ้นไร้ไม้ตอก ไม่มีหนทางใดต่อต้านมันใดๆ ทั้งสิ้น เวลามีสรีรธาความเชื่อก็ยังรักษาพรหมจรรย์
ของตนได้ เวลาอีลุ่มลุ่มแถมมันทั้งมันขว้าง เป็นบาปเป็นกรรมทั้งนั้นนะ

ถ้าเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา ฟันฟูขึ้นมา ฟันฟูขึ้นมาแล้วฝึกหัดประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา
ให้ได้ ไม่สนใจใครทั้งสิ้น ฟ้าจะถล่มทลายไม่สนใจ พุทฺโธอย่างเดียว พุทฺโธอย่างเดียว โลกจะแตก
เรื่องของมึง ถ้าตาย กูก็ตายด้วย ถ้ากูไม่ตาย กูก็พุทฺโธอยู่นี่

ไฉนนี่ไม่อย่างนั้นนะ อะไรไหวหน้อยเดียวไปกับเขาหมดเลย ตื่นไปกับโลกเขา

ก็เอ็งสละโลกมาบวชไม่ใช่หรือวะ แล้วเอ็งจะไปตื่นอะไรกับเขาก็ก ก็เอ็งเห็นโทษของมัน
แล้วเอ็งก็สละมา พอสละมาบวชเป็นนักรบดันไม่รบกับกิเลส สิ้นไหวไปกับสังคัม สังคัมมันมี
อะไร

ทางฆราวาสเป็นทางคับแคบ หน้าทีการงานเขามากมายมหาศาล

ทำไม

ก็ต้องหาปัจจัยเครื่องอาศัยดำรงชีวิตไป

เรามาบวชเป็นพระ ด้วยบุญด้วยกุศลขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เข้า
 บิณฑบาตเลี้ยงชีพ เลี้ยงชีพด้วยปลีแข้งของตน เจ็บไข้ได้ป่วย น้ำมูตรเน่าเ็น ถ้าเอ็งดำรงชีวิต
 อย่างนี้ได้ สังคมเขาสาธุนะ เขาไม่สนใจเลย เขาดูแลเต็มที่เลย

แต่อยากจะได้ตั้งใจของตบ่ไหน อยากจะให้เขาเช็ดชูบชูซาเง นีเง ลูกศิษย์หลวงปู่มนเง ครู
 บาอาจารย์ที่ดิงามต้องการต่อสู้กับกิเลสตัณหาความทะยานอยากของตบ่ด้วยความเพียรชอบ
 ไม่ชอบ ใ้ที่เงไปแสวงหาศรัทธาเพื่อจะมาส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติ ชอบ ใ้คนโน้นก็ แหม!
 ส่งเสริมพระปฏิบัติ พระปฏิบัติเขาจะปฏิบัติกันแล้ว เราต้องมีปัจจัย ๔ เพื่อส่งเสริมท่าน

ชอบ ชอบอย่างนั้นเง ใ้ที่ปฏิบัติจริง ๆ มั่นไม่เอา ใ้พวกส่งเสริมนะชอบ

ทางฆราวาสเป็นทางคับแคบ เวลาปฏิบัติเขาน้อย เขาน้อยเนื้อต่ำใจ เราเสียสละมาแล้ว
 เป็นนักรบแล้ว ทำไมจะต้องไปทำหน้าที่อะไรอีก หน้าที่ของตบ่การฝึกหัดปฏิบัติเง

นีเง ถ้ามีศรัทธา ศรัทธาเชื่อมั่นในพระพุทศาสนา ถ้าอจลศรัทธาณะ จบ ไม่หวั่นไม่ไหว
 ไต่ๆ ทั้งสิ้น

แล้วถ้าน้ำมันลตเง เรามีความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะ โดยธรรมชาติของมัน
 น้ำมันก็ระเหยไปโดยธรรมชาติของมัน ถ้ามันระเหยไปนะ สิ่งที่น้ำมันยุบยอบลง สิ่งใดที่มันมีอยู่
 เห็นหมด นีถ้าเห็น

แล้วถ้าไม่เห็นละ เวล่าน้ำท่วมมาไม่เห็นอะไรทั้งสิ้น เวล่าน้ำขึ้นมา เราก็ใช้ทางน้ำเป็น
 ทางการคมนาคม ใช้ทางน้ำนั้นเป็นสัมมาหาเลี้ยงชีพ

แต่ถ้ามีศรัทธาความเชื่อละ เราก็พาชีวิตเราให้ดิงามของเราได้ นั่นมันเป็นความดิงาม
 บุญและบาป ทางสายกลางในพระพุทศาสนา ถ้ายังไม่ได้ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ เป็นไปไม่ได้
 ถ้ายังไม่มีมรรค ๔ ผล ๔ มันเป็นไปไม่ได้

ถ้ามันเป็นไปได้อ มรรค ๔ ผล ๔ เกิดอย่างไร

ทางวิชาการนะแจ้วๆ เลย สาธุ ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เอ็ง
 ทำอะไรไม่เป็นแล้วกันแหละ

ถ้าเอ็งทำอะไรเป็น เจียบ สาธุ ศาสดาคือศาสดา เคารพบูชา แต่ความจริงที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภหรือสัตว์ชนสัตว์ หรือหัวใจของสัตว์โลก หัวใจดวงนั้นมันได้ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาหรือไม่

ถ้ามันฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาละ แค่ทำความเข้าใจเข้ามา สัมมาสมาธินั้นนะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มันรู้แล้ว มันรู้ แต่ความรู้มันก็โดนกิเลสครอบงำ รู้ขณะที่มันเป็นสมาธิไฉน เวลามันออกสมาธิแล้วก็จบ เพราะทำสมาธิอีกไม่ได้ ให้อุบายที่ทำสมาธิ มันได้ชั่วครั้งชั่วคราวเท่านั้นแหละ มันชำนาญในวิธีมันหาที่ไหน

ถ้ามันชำนาญในวิธีแล้วมีสติปัญญาขึ้นมา มันจะไปเห็นสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริง ถ้ามันเห็นสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริง มันจะเห็นกิเลส แล้วถ้าเห็นกิเลส ใ้อโฮ! มันน่ากลัวนะ มันน่ากลัว กว่าที่จะรู้ว่าจะเห็น แล้วถ้ารู้ถ้าเห็นได้ ใ้อโฮ!

ถ้ารู้ถ้าเห็นแล้ว เอาแล้ว งานเกิดแล้ว แล้วถ้างานเกิดแล้วนะ มันจะต้องกลับมาทำสมาธิให้มันคงขึ้น ทำสัมมาสมาธิให้ดีขึ้น เพราะอะไร

เพราะสัมมาสมาธิมันเป็นบาทเป็นฐาน ถ้ามันโน้มไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง แล้วมันพิจารณาของมันไปนะ เวลาปัญญามันหมุน มันตัวๆ ขึ้นมา ใ้อโฮ! มันเป็นความมหัศจรรย์ มันเป็นงานที่มหัศจรรย์ที่ใจดวงนี้ไง นี่คือการนามยปัญญา

ดูสิ หลวงตาพระมหาบัวท่านบอก ท่านเรียนมหา เรียนมาจนสมองที่อ เรียนมานี้จำจนหัวสมองมันไม่จำ เวลานี้เป็นโลกียปัญญา ปัญญาเกิดจากการศึกษา เวลามันเกิดการนามยปัญญาที่ว่าหมุนตัวๆ มันเกิดจากตำราเล่มไหน

ท่านก็เป็นมหา เวลาเป็นมรรคเป็นผลขึ้นมาบอกว่า ในตำราไม่มี

ในตำราไม่บอกเรื่องนิพพานนะ บอกแต่เหตุการณ์ทำถึงนิพพาน ในตำราบอกแต่เหตุ บอกถึงมรรค ๘ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ฉลาดไฉน

ถ้าบอกนิพพานเป็นอย่างนั้นๆ นะ ใ้อโฮ! เดียวนี้มันจะเกิดนวนิยายธรรมะอีกมากมาย มหาศาล

แล้วเวลามันเป็นนิพพาน เป็นอย่างไร

เวลาเป็นนิพพาน ถ้าเหตุ ถ้าเอ็งบอกเหตุได้ถึงที่สุดไง เออ! กูฟัง เอ็งจะเป็นพระอรหันต์ เอ็งจะมีความสามารถขนาดไหน สาธุ เชิญตามสบาย

ในจิตตมยปัญญา มันไปได้ร้อยแปดพันเก้า ผลของวิญญะ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดใน วิญญะไม่มีต้นไม่มีปลาย ไม่มีขอบเขต เอ็งจะไปทางไหนก็ได้ เชิญตามสบาย

แต่ถ้าเป็นมรรคเป็นผล ครูบาอาจารย์มี มรรค ๔ ผล ๔ มี มันเป็นมรรคเป็นผลอย่างไร ถ้า เป็นมรรคเป็นผลอย่างไร แล้วถ้าระหว่างลูกศิษย์กับครูบาอาจารย์เวลาแก้ไขกันไง เวลาแก้ไขกัน เวลาโต้แย้งกัน มันต้องผัดคนหนึ่งอยู่แล้ว แล้วถ้าถูกคืออะไร

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทดสอบมาตลอด ทดสอบเพราะต้องการความจริงใจ

นี่ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์สงฆ์ในพระพุทธเจ้าหรือไม่ พระพุทธเจ้าสงฆ์ในพระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์หรือไม่ ถ้าองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่พยากรณ์ว่านี่เป็นพระอรหันต์ๆ ทั้งหมด มันจะสงฆ์กันได้ อย่างไม่ ถ้ามันไม่มีความสงฆ์กัน มันไม่สงฆ์กันเพราะอะไร

นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธัมมจักข “อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้ว หนอ” องค์เดียว อีก ๔ ไม่รู้ สงฆ์อะไร เทศนาว่าการจนปัญญาจักขี้นพระโสดาบันด้วยกัน ทั้งสิ้น แสดงอนัตตลักขณสูตรถึงเป็นพระอรหันต์ พระอรหันต์มีอะไรสงฆ์

เวลาหมุมสากจุขาใจ นี่ไง ถ้าจะมีคุณธรรมมันต้องมีเหตุมีผล มันต้องมีที่มาที่ไป มันไม่ใช่ จินตนาการ จินตนาการขนาดไหนมันก็เป็นเรื่องโลกๆ ใจ

“เมื่อก่อนโกรธมากเลย เดี่ยวนี้ไม่โกรธ”

ไม่โกรธเพราะมึงกินอิ่มแล้วไง หิวก็โกรธอีกแล้ว

เดี๋ยวนี้ไม่โกรธเลย ท้องป่อง ไม่โกรธ แต่อยู่นะ เดี่ยวกูก็ล่อมึงเลย

“ไม่โกรธเลย ไม่โกรธ”

ไร้สาระ กิริยาภายนอกไร้สาระมาก

ต้นเหตุ มโนกรรม ความรู้สึกนึกคิดอันนั้น ต้นเหตุนั้นนะ สังโยชน์มันมัดอยู่นั้น แล้ว
สังโยชน์ เวลาสังโยชน์มันขาด ขาดอย่างไร

ขณะใด ถึงไม่กล้าพูด

“พวกเราไม่ต้องมีขณะก็ได้”

ถ้าไม่มีขณะก็กิเลสไป

เออ! ถ้ามีขณะ มีงเหงาอย่างไร มีงตัดอย่างไร มีงฆ่าอย่างไร มีงว่ามาสิ เออ! ถ้ามันเป็น
ข้อเท็จจริง เห็นไหม เพราะผู้ที่นิโรธ ผู้ที่ดับทุกข์เขามี จะพิจารณากาย พิจารณาเวทนา พิจารณา
จิต พิจารณาธรรม เหมือนกัน อันใดอันหนึ่ง เวลาขาด ขาดเหมือนกัน

พิจารณากาย พิจารณาเวทนา พิจารณาจิต พิจารณาธรรม อะไรก็ได้ เวลามันขาด ขาด
เหมือนกันหมด เวลาเหมือนกันเพราะอะไร

เหมือนกันเพราะว่า คนเป็นไข้แล้วหายจากไข้เหมือนกัน คนที่มีกิเลสแล้วกิเลสขาดไป
จากใจเหมือนกัน เป็นอกุปปธรรม

อกุปปธรรม ไม่ใช่สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา พ้นจากความเป็น สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา ในระดับ
นั้น แต่ในระดับที่ยกขึ้นสูงขึ้น ยังเป็นอยู่ จนถึงบุคคลคู่ที่ ๔ จบ ไม่มีสิ่งใดจะเพิ่มขึ้นและไม่มีสิ่ง
ใดที่จะยุบยอบลง อกุปปธรรม อฐานะ เหนือวิภวภูฏะ เหนือโลก เป็นสัจจะเป็นความจริงจากผู้
ประพฤติปฏิบัติ

วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา นี่เป็นวันสำคัญ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราเป็น
สาวกสาวกะ สงฆ์เป็นผู้ที่ได้ยินได้ฟัง แล้วเราพยายามฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเป็นอริยสงฆ์ถึง
เป็นรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

พระสงฆ์หมายถึงพระอริยบุคคล ใ้เรามั่นสมมุติสงฆ์ สงฆ์ที่สมมุติขึ้นโดยอุปัชฌาย์
อาจารย์ มีธรรมและวินัยเป็นเครื่องกางกั้น เป็นเครื่องตรวจสอบให้เราประพฤติปฏิบัติ ให้สัจจะ
ความจริงเกิดขึ้นกับหัวใจดวงนั้น ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริง

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชาวพุทธเขายังเคารพบูชา เราเป็นพระแท้ๆ จะต้อง
ซาบซึ้ง ต้องเคารพบูชา แล้วถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริงแล้ว มันเป็นเรื่องปกติ มันเป็นเรื่องปกติ
สุข มันเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ขูดคู้ย ไม่กระพือให้มันกระเทือน ให้กระทบกระเทือนใครทั้งสิ้น ถึง
ที่สุดแล้วปกติสุขในใจของตน เอวัง